

KANSALAI SPULSSI 10_2021

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta nopealla aikataululla toistaiseksi toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin.

Kysely toteutetaan verkkokyselynä kolmen viikon välein. Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2021 kymmenennen tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoima-tutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja suomalaisten matkailututkimukseen ajalla 27.5. – 21.6.2021 vastanneista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otoksessa oli yhteensä 2 686 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin- ja englanninkielelle.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina. Suurin osa vastauksista saatiin ensimmäisten kolmen vuorokauden kuluessa.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2021

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	13. - 18.1.	2 428	1 187	48,9
2. kierros	3. - 8.2.	2 578	1 343	52,1
3. kierros	24.2. - 1.3.	2 840	1 510	53,2
4. kierros	17.3. - 22.3.	2 850	1 465	51,4
5. kierros	7. - 12.4.	2 625	1 287	49,0
6. kierros	28.4. - 3.5.	2 768	1 292	46,7
7. kierros	19. - 24.5.	2 756	1 261	45,8
8. kierros	9. - 14.6.	2 749	1 285	46,7
9. kierros	30.6. - 5.7.	2 779	1 246	44,8
10. kierros	4. - 9.8.	2 686	1 288	48,0

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-taulukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 15 – 24 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkea-asteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Painotus

Vastausaineisto (1 288 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 – vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin toukokuun alun tietoja (4 074 068 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoksi muodostui kaikille vastanneille 4 074 068 / 1 288. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-taulukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 10_2021 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 686	1 288	48.0
Sukupuoli			
Mies	1320	554	42.0
Nainen	1366	727	53.2
Muu		7	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	101	34	33.7
20-24 -vuotiaat	115	35	30.4
25-29 -vuotiaat	175	65	37.1
30-34 -vuotiaat	214	96	44.9
35-39 -vuotiaat	212	94	44.3
40-44 -vuotiaat	214	105	49.1
45-49 -vuotiaat	211	108	51.2
50-54 -vuotiaat	237	135	57.0
55-59 -vuotiaat	301	167	55.5
60-64 -vuotiaat	301	157	52.2
65-69 -vuotiaat	324	181	55.9
70-74 -vuotiaat	281	111	39.5
Maakunta			
Etelä-Karjala	55	36	65.5
Etelä-Pohjanmaa	77	28	36.4
Etelä-Savo	68	25	36.8
Kainuu	33	16	48.5
Kanta-Häme	82	28	34.1
Keski-Pohjanmaa	42	23	54.8
Keski-Suomi	141	66	46.8
Kymenlaakso	73	24	32.9
Lappi	102	48	47.1
Pirkanmaa	267	125	46.8
Pohjanmaa	104	38	36.5
Pohjois-Karjala	87	43	49.4
Pohjois-Pohjanmaa	184	83	45.1
Pohjois-Savo	121	50	41.3
Päijät-Häme	83	35	42.2
Satakunta	117	53	45.3
Uusimaa	809	435	53.8
Varsinais-Suomi	241	126	52.3

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste